

БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА ЛЕВІ ЦХАК ШНЕЄРСОН

Рабин Леві Іцхак Шнеєрсон був рабином у місті Катеринослав (Дніпропетровськ) з 1909 до 1939 року.

Народився 21 квітня 1878 року в містечку Піддобрянці Чернігівської губернії в родині Баруха Шнеура та Зельди Рахель Шнеєрсонів. Батько Леві Іцхака був праправнуком третього Любавичеського Ребе Менахем Мендла Шнеєрсона, відомого як «Цемах Цедек».

Здобув юдейську традиційну освіту у свого дядька Йоеля Хайкіна, який був рабином Піддобрянки. Отримав рабинську ординацію від видатного рабина того часу р. Хайма Бріскера та р. Еліягу Хайма Майзеля. Деякий час, за словами свідків, навчався у створеній рабинській семінарії «Томхей Тмімім». Одружився у 1900 році з Ханою Яновською, донькою рабина Миколаєва Меіра Шломо Яновського.

Характерною ознакою діяльності рабина Шнеєрсона була організація допомоги нужденним: під час російсько-японської війни активно займався постачанням маці для єврейських солдат; на початку Першої світової війни, коли десятки тисяч біженців заповнили місто, разом з дружиною організував допомогу біженцям.

Брав участь у всіх рабинських зборах, організованих колишнім Любавичеським Ребе Шалом Дов Бером Шнеєрсоном.

В 1908 році за рекомендацією р. Шалом Дов Бера Шнеєрсона його було запрошено на посаду рабина хасидської громади Катеринослава.

У 1909-1921 роках був рабином одного з районів міста Катеринослава. Брав активну участь у єврейському національному житті та захисті єврейського населення під час революції та громадянської війни, а також співпрацював з американськими благодійними організаціями під час голоду в 1921 році.

У 1921 році після смерті рабина Пінхаса Гельмана був офіційно визнаний головним рабином Катеринославу (з 1926 року – Дніпропетровська).

У 1925 році авторитет Катеринославського рабина виріс настільки, що йому запропонували стати рабином у хасидській громаді Єрусалимі. Однак він

залишився в Катеринославі. Уже в ті роки Іцхак був відомим як великий знавець Тори та кабаліст.

У Харкові було скликано з'їзд рабинів України для того, щоб вони зробили заяву про відсутність у СРСР релігійної дискримінації. Леві Іцхак відмовився підписати підготовлений організаторами документ. Завдяки цьому з'їзд провалився.

Після встановлення радянської влади зазнав поневірянь і був змушений залишити свою комфортну квартиру та переїхати в комуналку. Використовуючи формальні висловлювання керівників СРСР про свободу релігії та права людини, рабин Л.І. Шнеерсон рішуче та безстрашно відстоював релігійні потреби єврейських громад, завжди залишався вірним заповідям іудаїзму і закликав усіх інших до дотримання традицій. Суворо стежив за кашрутом, проводив весілля та похорон відповідно до єврейської традиції.

У 1920-30 роки активно займався виготовленням, а пізніше постачанням маці для єврейського населення міста. Підтримував підпільні хедери та іудейську релігійну освіту під час антирелігійної пропаганди радянської влади. Брав участь у всіх рабинських конференціях та зборах у СРСР.

У 1929 році підтримував рабинську семінарію. Не йшов на компроміс з радянською владою та протестував проти антирелігійної політики в СРСР.

У 1935 році офіційно склав свої повноваження рабина міста, але фактично продовжував виконувати обов'язки рабина до 1939 року.

Антирадянська діяльність Леві Іцхака не могла не спрямувати на нього гнів НКВС. 1939 року в СРСР проводився перепис населення. В анкеті потрібно було вказати, чи людина вірує. Багато хто боявся говорити правду і писав «ні». Дізнавшись про це, рабин виступив у синагозі з промовою, де говорив, що євреї в жодному разі не повинні приховувати свою віру в Б-га. Леві Іцхака Шнеерсона викликав голова НКВС міста, щоб він підтвердив відсутність дискримінації віруючих. Рабин говорити неправду відмовився, і 28 березня 1939 року з'явилося рішення про його арешт. 23 листопада 1939 року Леві Іцхак Шнеерсон був засуджений Особливою нарадою на п'ять років заслання в Казахстані.

У 1939 році його було заарештовано органами НКВС за антирадянську діяльність та приговорено до висилки до містечка Чили у Казахстані.

У 1943 році йому було дозволено переїхати до Алма-Ати, де він помер 20 ава 5704 року (9 серпня 1944 року).

Його дружина, Хана Шнеєрсон після його смерті покинула СРСР та переїхала до США, де померла у 1965 році.

Його діти:

Менахем Мендель Шнеєрсон (1902-1994) – став у 1951 році сьомим Любавичеським Ребе. Його ім'ям названа вулиця, на якій розташовано навчальний заклад.

Дов Бер Шнеєрсон (1905-1941) – убитий нацистами під час окупації Дніпропетровська

Ісраель Арьє Лейб Шнеєрсон (1906-1952) – учений-математик, переїхав до Палестини (з 1948 року Ізраїль), помер у 1952 році у м. Ліверпуль.

Леві Іцхак Шнеєрсон - автор багатьох робіт з Кабали, більшість з яких знаходяться в рукописах. Останнім часом йде друкування та публікація його робіт. На його честь було засновано фонд з єврейської освіти «Керен Леві Іцхак». Його іменем була названа ціла мережа освітніх закладів та бібліотека «Леві Іцхак».

Син рабина Леві Іцхака, Любавицький Ребе, хотів бути впевненим, що боротьба його батька не зникла даремно. Через своїх емісарів йому вдалося відродити єврейські громади та освіту в усьому світі.